

CULTUURRAAD  
VOOR DE  
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1975/1976

23 JANUARI 1976

VOORSTEL VAN DECREET  
— van de heer L. CANTILLON c. s —  
betreffende het organiseren van wielervedstrijden voor jongeren  
van 12 tot 15 jaar

## TOELICHTING

## DAMES EN HEREN,

De wielersport geniet in ons land een grote populariteit. Deze sporttak verschaft onze wat grootte betreft toch bescheiden natie wereldkampioenen, overwinnaars in zowel ééndaagse als meerdaagse wedstrijden, w.o. de beroemde Rondes van Frankrijk, Italië en Spanje. Onze wielrenners droegen en dragen de naam van ons land tot ver buiten onze grenzen uit. Zij droegen bij tot een zeker prestige in de sportwereld, waar we in andere disciplines meer dan eens geen al te best figuur slaan.

Verhoudingsgewijs wordt het wielrennen in competitieverband slechts door een gering aantal sportlui beoefend. Dit belet ze evenwel niet op internationaal vlak puike resultaten te behalen, zowel in de professionele categorie als bij de liefhebbers. Sedert enige jaren merken we dat de belangstelling voor de fiets en de actieve beoefening van de fietssport merkelijk is toegenomen, vooral wat het wielertoerisme betreft.

Zowel het fietstoerisme als het wielrennen zelf kampen met ernstige moeilijkheden van organisatorische aard. De fiets is immers een voertuig en veronderstelt het gebruik van de openbare weg. De overheid meende dan ook deze sporttak — en dan de wielervedstrijden in het bijzonder streng te moeten reglementeren. De nationale bond voor de wielersport, de Koninklijke Belgische Wielrijdersbond of K.B.W.B. onderwierp de beoefenaars — wellicht onder de invloed van de overheidsbepalingen — aan breed uitgewerkte reglementen. Ook op andere gebieden trad de B.W.B. op en men mag wel stellen dat de houding van dit nationaal overkoepelend organisme meer dan eens ernstige kritiek uitlokte.

Deze betwistbare houding en de door de pers soms fel in de verf gezette misbruiken binnen het z.g. rennersmilieu schaadde deerlijk het prestige van de wielersport. Doch hier dient dan te worden gesteld dat gelijkaardige misbruiken in andere sporttakken — waarin ons land internationaal niet schittert — heel wat minder aandacht kregen. We denken hier b.v. aan de dopingproblematiek, die slechts sporadisch in de niet-wielersporttakken aan de orde komt.

Ondanks afwezigheid van een doelmatige, positieve controle kunnen we het wielrennen een gezonde en zelfs aantrekkelijke sport noemen. Inderdaad geniet zij de belangstelling van brede volksmassa's, gespreid over zowat alle sociale geledingen. De interesse die de universiteiten en de universiteitsstudenten ervoor betonen bevestigt deze visie.

Voor geen enkele andere sporttak gelden zoveel wettelijke bepalingen, die in de praktijk meestal neerkomen op beperkingen. Die beperkingen schaden de beoefening van het wielrennen en verminderen gevoelig de aantrekkingskracht op de jongeren die deze discipline actief wensen te beoefenen. Men mag zonder meer stellen dat hierdoor de wielersport in gevoelige mate wordt gediscrimineerd.

In het bijzonder regelen de koninklijke besluiten van 21 augustus 1967, van 6 februari 1970, van 3 april 1970 en van 14 februari 1974 de organisatie van en de deelneming aan wielervedstrijden. Weliswaar versoepelde laatstgenoemd koninklijk besluit sommige bepalingen, zoals o.m. de maximumafstanden en het aantal wedstrijden per week voor de categorieën der liefhebbers-nieuwelingen en liefhebbers-juniors.

Een beperking die zwaar drukt op het enthousiasme van de jongeren t.o.v. de wielersport is de minimum-leeftijd van 1.5 jaar. Artikel 10 van het koninklijk besluit « tot reglementering van de wielervedstrijden en van de veldritten » van 21 augustus 1970 is hier heel strikt :

« Niemand mag aan een wielervedstrijd deelnemen als hij geen volle 21 jaar oud is. Minderjarigen die minstens 1.5 jaar oud zijn mogen echter aan wedstrijden deelnemen mits zij daartoe schriftelijk gemachtigd zijn door hun wettelijke vertegenwoordigers en zich gedragen naar de door Ons te stellen regelen ter voorkoming van ongevallen veroorzaakt door de gebrekkige gezondheidstoestand van de renners ».

T.o.v. andere sporttakken is het wielrennen hier erg benadeeld. Noch voor voetbal, noch voor basketbal, noch voor atletiek gelden wettelijke leeftijdsbeperkingen. M.a.w. de interesse van de jongeren voor de actieve beoefening van het wielrennen wordt fel afgezwakt door de ruime mogelijkheden die andere disciplines bieden. Jongeren moeten bijgevolg bijzonder gemotiveerd zijn om renner te worden, te meer omdat ze zich zware financiële inspanningen moeten getroosten bij de aankoop van het nodige materiaal. Een degelijke renfiets kost ongeveer 2.5 000 frank, degelijke draadbanden (« tubes ») meer dan 500 frank per stuk.

Bij deze materie vergt nog een ander fenomeen onze aandacht. In geen enkel ander land gelden dergelijke (strengere) wettelijke bepalingen. Op niet zo'n lange termijn kan dit negatieve gevolgen hebben voor onze landgenoten in internationale competities.

Meer in het bijzonder ligt de minimumleeftijd elders veelal beduidend lager dan bij ons. Bovendien deed men

daarmee tot nu toe geen negatieve ervaringen op, zo b.v. op het gebied van de mogelijke « gevaren » voor de veiligheid van de jonge renners. Het gevreesde gemis aan stuurvaardigheid levert geen ernstige problemen op; in andere sportdisciplines bekommert men zich trouwens veel minder over het gebrek aan ervaring. Het percentage jonge renners die letsels oplopen bij het beoefenen van hun sport overtreft geenszins dat van jonge voetballers enz. die gewond raken. Daarbij zouden b.v. zeer jonge zwemmers even groot gevaar lopen te verdrinken. In de wielersport kunnen efficiënte controle en maatregelen een maximale veiligheid garanderen. We denken hier o.m. aan voor het verkeer gesloten circuits, medische diensten ter plaatse, geneeskundig onderzoek inzake geschiktheid, valhelmen e.d., maximumafstanden, maximumaantal wedstrijden per week.

We geven hier, bij wijze van voorbeeld, de toestand weer in enkele Europese landen :

#### **Frankrijk :**

Categorie der miniemen : vanaf het jaar waarin men 14 jaar wordt tot het jaar dat men 15 of 16 jaar wordt; maximumversnelling; maximale afstand 25 km; wedstrijden enkel op zondag; periode van 4 april tot 26 september.

#### **Nederland :**

Gewestelijke wielerbonden voor jongeren van (volle) 7 jaar tot 14 jaar. Onder de verantwoordelijkheid van de Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie (K.N.W.U.) : jeugdlicentie voor degenen die de leeftijd van 8 jaar hebben bereikt en die van 14 jaar niet hebben overschreden; slechts één wedstrijd per week; maximale versnellingen (versnellingsapparaat niet toegestaan); maximumafstanden: 8-9 j. : 5 km, 10-11 j. : 10 km, 12-13 j. : 15 km, 14 j. : 20-25 km; maximumaantal deelnemers per leeftijdscategorie; fietsen voorzien van twee goed werkende remmen; dragen van valhelm verplicht; ook meisjes kunnen deelnemen; maximumwaarden ereprijzen; mogelijkheid tot het betwisten van tijd- en veldritten; interclubwedstrijden en wedstrijden op de baan (piste) eveneens mogelijk.

#### **Luxemburg :**

Categorie der « poussins » : 8-9 jarigen.

Categorie der « scolaires » :

klasse 1 : 10-jarigen, max. afstand : 5-6 km;

klasse 2 : 11-jarigen, max. afstand : 10-14 km;

klasse 3 : 12-jarigen, max. afstand : 15-18 km;

klasse 4 : 14-jarigen, max. afstand : 18-25 km.

#### **Duitsland :**

Scholierenklasse B : 10-12 j., max. afstand 5-10 km;

Scholierenklasse A : 12-14 j., max. afstand 10-15 km;

Jeugdklasse B : 14-16 j., max. afstand 50 km;

Jeugdklasse A : 16-18 j., max. afstand 80 km.

Maximumversnellingen per categorie.

#### **Spanje :**

« Benjamin » : 8-9 j.;

« Alevin » : 10-11 j.;

« Infantiles » : 12-13 j.;

« Jadis » : 14-15 j.

Maximumafstand per categorie; voor de rest dezelfde reglementering als voor « Juvéniles », liefhebbers en beroepsrenners.

### **Italië :**

Categorieën voor jongeren van 7 tot 14 jaar : maximum afstanden voor elke leeftijdsgroep; zoveel mogelijk « vlakke » parcours.

Door de meer soepele bepalingen in het buitenland, gebeurt het niet zelden dat Belgische jongeren, begeleid door familieleden, naar het buitenland trekken om deel te nemen aan competities voor jongeren beneden 15 jaar. In 2 categorieën van de Nederlandse Westbrabantse Jeugdwielerbond is de « nationale kampioen » een Belg ! Daarnaast organiseren particulieren wedstrijden voor z.g. onderbeginnelingen op particulier terrein. Hiertegen repressief optreden zou neerkomen op een zeer onpopulaire maatregel en zou hetgeen leeft bij de bevolking negeren. Het toestaan en reglementeren van wedstrijden voor jongeren tussen 12 en 15 jaar zou evenwel de sport in het algemeen ten goede komen en eventuele uitbuiting vermijden.

Tot nog toe keurde de Cultuurraad slechts één decreet op sportgebied goed, nl. dat tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar (25 februari 1975). Een decreet dat het organiseren van wedstrijden regelt voor jongeren van 12 tot 15 jaar, beantwoordt aan bestaande verzuchtingen en waarborgt de grootst mogelijke veiligheid. Het Vlaamse prestige in deze sporttak krijgt hierdoor de mogelijkheid zich te handhaven.

De Belgische Wielrijdersbond werkte een voorstel uit, waarvan we verscheidene elementen — doch niet alle — wensen over te nemen. Vooraf willen we erop wijzen dat zware fysische inspanningen kunnen geleverd worden door de jeugd zonder gevaar voor het cardio-vasculair en het motorisch stelsel. In andere sportdisciplines worden dergelijke inspanningen trouwens geleverd, denken we b.v. hier opnieuw aan het zwemmen. Bovendien zou het koninklijk besluit van 3 april 1970 op de lichamelijke controle van minderjarige renners op de nieuwe categorie(ën) van toepassing blijven.

Hierna de elementen van ons voorstel :

- volledig gesloten circuit; afstand tussen 1,5 en 3 km op goed berijdbare weg, minimum breedte 4 m, aan de aankomst 6 m;
- maximumaantal kilometers :
 

|                    |   |                                                 |
|--------------------|---|-------------------------------------------------|
| 12-jarigen : 10 km | } | algemene benaming : categorie der « miniemen »; |
| 13-jarigen : 15 km |   |                                                 |
| 14-jarigen : 25 km |   |                                                 |
- periode : van 15 maart tot 15 september;
- toepassing van het koninklijk besluit van 3 april 1970 tot vaststelling van de regelen ter voorkoming van ongevallen veroorzaakt door de eventueel gebrekkige gezondheidstoestand van minderjarige wielrenners;
- maximum één wedstrijd per week te betwisten; maximum 1 wedstrijd per provincie per week te organiseren;
- zowel middelbare onderwijsinstellingen als wielclubs kunnen renners tussen 12 en 15 jaar « herbergen »; wielclubs mogen ze slechts opnemen indien de scholen geen eigen « club » hebben;

- renners, clubs en wedstrijden staan onder de verantwoordelijkheid van de provinciale afdelingen van de K.B.W.B.; verplichte verzekering voor de renners, inbegrepen in de licenties geleverd door de K.B.W.B. (dergelijke vergunning of « licentie » zou volgens de K.B.W.B. ongeveer 500 frank per jaar kosten);
- in het kader van de clubs en een sectie « wielerschool » van de K.B.W.B. wordt de opleiding der jongeren toevertrouwd aan leraars in de lichamelijke opvoeding en door het B.L.O.S.O. gediplomeerde hulptrainers wielrennen;
- sportuitrusting zoals andere categorieën wielrenners; valhelm verplicht;
- versnellingsapparaat toegelaten, maximumversnelling 49X 18 (ongeveer 5,8 m);
- bochtcommissarissen voor de veiligheid in de bochten.

Over het beruchte « rennersmilieu » waarin deze jongeren zouden verzeilen, kunnen we het volgende opmerken :

1° het niet toestaan van wedstrijden van jongeren tussen 12 en 15 jaar belet het contact met « oudere » wielrenners allerminst (zo b.v. mogelijkheid van gezamenlijke training) ;

2° een totaal nieuwe categorie komt tot stand, dan nog onderverdeeld in leeftijdsgroepen en onder toezicht van pedagogisch bekwame verantwoordelijken;

3° het optreden van scholen voor wielclubs en het organiseren van wedstrijden (b.v. interscolaire competities en/of oefeningen, zelfs in het kader van de lessen lichamelijke opvoeding), versterkt deze eigen atmosfeer.

Tenslotte weze aangestipt dat de Minister van Nederlandse Cultuur in 1974 een ereprijs heeft geschonken aan het — onofficiële en zelfs « illegale » — wielerschoolcomité uit West-Vlaanderen dat reeds dergelijke wedstrijden organiseert. Zou men deze kromme situatie niet recht trekken ?

L. CANTILLON

---

## VOORSTEL VAN DECREET

## Artikel 1

Voor jongeren tussen 12 en 15 jaar, hierna te noemen liefhebbers-miniemen, kunnen wielervedstrijden worden georganiseerd van 15 maart tot 15 september, volgens de bepalingen van dit decreet.

## Art. 2

De wedstrijden worden verreden op volledig voor het verkeer afgesloten circuits op goed berijdbare wegen, van minimum 1,5 km en maximum 3 km lengte. Minimum breedte van de weg : 4 m, 6 m aan de aankomst, na een rechte lijn van minimum 200 m lengte.

## Art. 3

Deze wedstrijden worden verreden per leeftijdsgroep, waarvoor de volgende maximumafstanden gelden :

- 1° voor 12-jarigen : 10 km,
- 2° voor 13-jarigen : 15 km,
- 3° voor 14-jarigen : 25 km.

Per week mogen de liefhebbers-miniemen aan slechts 1 wedstrijd deelnemen. Per week mag in elke provincie slechts één wedstrijd voor elke leeftijdsgroep georganiseerd worden. De organisatoren staan in voor extra-veiligheid aan de bochten en een degelijk uitgerust medisch team ter plaatse. De renners dragen valhelmen.

## Art. 4

Op de liefhebbers-miniemen blijft het koninklijk besluit van 3 april 1970 van toepassing, tot vaststelling van de regelen ter voorkoming van ongevallen veroorzaakt door de eventueel gebrekkige gezondheidstoestand van minderjarige wielrenners.

## Art. 5

In overeenstemming met artikel 1 van het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar, kunnen als sportclubs die miniemen opnemen fungeren :

- 1° de middelbare onderwijsinstellingen;
- 2° bestaande en door de Koninklijke Belgische Wielrijdersbond erkende wielclubs, voor zover in de schoot der scholen geen « clubs » bestaan.

## Art. 6

Renners, clubs en wedstrijden staan onder de verantwoordelijkheid van de provinciale afdelingen van de K.B.W.B. De renners gaan een verplichte verzekering aan, begrepen in de prijs van de hun jaarlijks door de K.B.W.B. afgeleverde vergunningen.

De opleiding der miniemen wordt toevertrouwd aan leraars in de lichamelijke opvoeding en houders van het door het B.L.O.S.O. (Bestuur van Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens) afgeleverde getuigschrift van « hulptrainers wielrennen ».

Art. 7

De maximale versnelling van de van twee degelijke remmen voorziene renfietsen bedraagt 49 X 18 of 5,81 m.

Art. 8

Dit decreet treedt in werking op 15 maart 1977.

L. CANTILLON

J. BUCHMANN

E. FLAMANT